

A HÍVATLANUL HÁLÓZAT ÉVÉRTÉKELŐJE

A Hívatlanul csoport augusztus közepén jött létre a Facebookon, pedagógusok, szülők és támogatóik titkos csoportjaként. 2013. szeptember 22-én hálózattá alakultunk. Most hívatlanul közlünk egy csokrot a hozzánk beérkezett esettörténetekből, ez a mi évértékelőnk. Neveket és helyszíneket nem adunk meg, minden egybeesés természetesen a véletlen műve. A tanulságokat mindenki önmaga is levonhatja.

Gyermekvédelem: „Most kaptam a hírt, hogy nem engedélyezik az iskolámban a félállású gyermekvédelmi és a szabadidő-szervezői álláshelyeket. Egy 540 tanuló, nyolcadik kerületi iskolában nyilván nincs szükség ezen feladatok ellátására. Nem tudom, ezentúl ki fog segíteni nekünk bent tartani a veszélyeztetett gyerekeket az iskolában, és olyan programokat szervezni nekik, hogy ezt ne bebörtönzésnek éljék meg. Ha valaki a sajtóból rákérdezne a magasságos tankerületnél, hogy ezt mégis hogy képzelik, nagyon hálás lennék. Ja, és természetesen a tantárgyfelosztásunkat is újra kell írni, immár negyedszer.”

SNI (Sajátos nevelési igényű diákok):

„Három hete kezdődött a sulis, és azt kell mondanom, hogy igazán meg vagyok magammal elégedve. Merthogy most már látom a fától az erdőt! Igen, sikerült utazó logopédusként beosztanom 5 (!), azaz öt intézményben az órát. Ez egy iskolában is nehéz, mert van A meg B hét, és nem minden óráról engedik el az SNI-kölyköt fejlesztésre. Az pedig matematikailag lehetetlen, hogy délután 1–3-ig beoszd a heti 20 óra tanítást. Az első akadály tehát az volt, hogy meggyőzzem a teszi tanárokat, hogy heti öt órából adjanak nekem egyet, amikor kivihetem az integráltan nevelkedő beszéd fogyatékos vagy épp diszlexiás kölyköt fejlesztésre. Hát, volt, aki tiltakozott, hogy ez elő van írva kormányilag stb., stb. De én ezt már jó előre letisztáztam az igazgatókkal. No, nem mintha ők nem tiltakoztak volna elsőre, hogy óráról semmiképpen nem, de csak annyit kellett mondanom, ok, ok, de akkor be kell, hogy hozza a szülő az EGYMI-be [egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény] a kölyköt tanítás után. Erre aztán minden igazgató ajtaja megnyílt, mert mivel szakértői bizottság által előírt papírról beszélünk, ez ugye kötelező, ami után az iskola fel is veszi a fejkvótát, úgyhogy csak annyit mondtak, beszéljem meg a tanárokkal. A tanárokhöz meg már úgy mentem, hogy rábólintott az igazgató. A következő akadály, hogy a legtöbb iskolában, óvodában egyetlen logopédiai vagy fejlesztő szoba van, tehát egyezkednem kell a szakszolgálati logopédussal (aki ugye most már nem kezelhet SNI-t, a tömeglogopédiát végzi) és a gyógypedagógussal. Elég gyorsan kell ezt csinálni, hogy te legyél az első. Akadt ugyan sulis, ahol tavaly még fejlesztő és logopédiai szoba is volt, de mára a fejlesztő megszűnt, merthogy átvette a helyét a hittan és az erkölcs. Ott megnyugtattak, van a folyosón egy nyugodt kis hely, ha nem jutnak be a logopédia szobába (sőt mobil tükröt is tudnak adni a folyosói asztalra). Szerencsére bejutottam, tehát nem kell igénybe vennem a folyosót. Az egyik óvodában csak a tornateremben kaptam helyet, no de amíg oda eljutok...! Gyakorlatilag a pincében van. A villanykapcsolót alig találtam meg, hogy ne zuhanjunk le a lépcsőn, közben nyugtatgattam a hároméves nem beszélő kis kölyköt, hogy fogd a kezem és ne félj, azok csak csövek és ez a dohszag nem is olyan rossz, majd megszokjuk, közben elhaladtunk a logopédiai szoba mellett, és még örültem is hogy nem azt kaptam, a tornaterem legalább tágasabb. Az utolsó iskolában csak egy negyedikes fiúhoz kell mennem heti kétszer egy órában, így aztán őt hagytam utoljára. Tudtam, hogy az igazgató bele fog egyezni bármelyik óráról kérem is el. Nekem az 5. óra lesz jó, mert így pont átérek a másik iskolából, nem kell malmoznom lukasórában. Persze, persze csak egy gond van, akkor nincs üres terem. Nem kell nekem logopédiai szoba, elég egy üres tanterem (közben kiderült, logopédiai szobájuk nem is volt soha). Érdekes, pedig az alapító okiratukban benne van a beszéd fogyatékos gyerek ellátásának biztosítása. No jó, egyszer egy héten a 3. emeleti fejlesztőszoba szabad. És kétszer miért nem? (kérdeztem gyanútlanul). Ő persze, hittan van a másik időpontban. De én tornaóráról vinném el a gyereket, akkor üres az osztályterem, nem? Sajna nem, az osztályteremben tornáznak, hisz csak egy tornaterem van, hogy tudnák heti 5-ször ott tornáztatni az egész iskolát? Amikor megláttam a parányi szobát, megkérdeztem, hogy fér be ide egy csoport hittanos? Hát, csak egy gyerek jár, abból a felekezetből csak egy jelentkezett. Értem és én hol leszek? Hát van lent az alagsorban egy kemencés szoba, ott szoktunk sütni, ugyan most nagyon koszos, de jövő hétre kitakarítják nekem. Aztán bemutatta a 10 éves kisfiút, aki bár nagyon okos, de a beszédéből bizony vájt fülű

logopédusként sem értettem egy büdös szót sem, pedig kezelte logopédus már, no de hol? Itt tükör sincs. Szóval beosztottam az óráimat az öt intézményben, tehát látom már a fától az erdőt, csak épp az alagút végét nem.”

„Nem tudom, hogy országos szinten mi a helyzet az SNI- és BTM-tanulókkal. [BTM=beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küszködők.] K-n, ha dőcögve is, de elindult az ellátásuk. A Szakszolgálatot (Nevelési Tanácsadó) átszervezték, ugyan elég érdekesen. A kerületünkben működő gyógypedagógiai iskola a Szakszolgálat tagintézménye lett. A logopédusok eddig is itt voltak elhelyezve és most ide kerültek ki az utazó gyógypedagógusok is. Az iskolapszichológusok a Szakszolgálat alkalmazásában vannak, a fejlesztőpedagógusok továbbra is az egyes iskolák tantestületének tagjai. Az óvodapszichológusokat (9 fő) felajánlották az önkormányzatnak, mondván, hogy az az ő fenntartásuk alá tartozik. (Ez utóbbiról a múlt héten még nem született megállapodás.) Intézményünkben jelenleg 140 BTM- és 15 SNI-tanuló van. A 15 SNI-tanulót gyakorlatilag 1 utazó gyógypedagógus el tudná látni a kötelező 22 órájában, de ez azért nem lehetséges, mert ha csak egy iskolába jár ki a telephelyéről, akkor nem fizetik ki a BKV-bérletét. Így bevállalt még egy iskolát és egy óvodát a mi intézményünk mellé. Szóval két utazó gyógypedagógusunk lesz. Mivel mozgáskorlátozott tanulóink is vannak, így a Mozgásjavítóból 1 utazó pedagógusunk is van, aki hetente kijár az intézménybe. Leginkább a logopédia területén vagyunk meglőve. Tavaly 3 logopédusunk volt, az idén úgy tűnik, csak ketten lesznek. Ráadásul csak heti 10-10 órát kaptak a mi iskolánkra. Ehhez képest 17 BTM- és 7 SNI-tanulónak eleve elő van írva 37 órányi logopédiai fejlesztés. Valamint a 105 fő első osztályos tanuló közül is sokan igénylik majd ezt az ellátást. A BTM-tanulókra 4 fejlesztő pedagógusi álláshelyünk van. Ebből egy álláshely több ember között felosztásra került. A többi 3 helyen teljes munkaidőben dolgozunk. A problémát itt a törvényi háttér hiánya okozza. Gyakorlatilag senki nem tudja, hogy milyen törvény vonatkozik ránk? Nekünk hány óra a kötelező óraszámunk? (Most éppen a tanker. ig. szerint 22 + 10, hogy meglegyen a 32.) Na, de mit tegyünk a fennmaradó 10-be? Momentán én megoldottam, mert olyan sok az ellátandó gyerek, hogy további 7 órában is fejleszték (persze azt nem tudom, hogy törvényileg ezt lehet-e?), 1 órában konzultálok, 1 órában adminisztrálok. és 1 órában marad a helyi és kerületi munkaközösség vezetésre. Na és ezt, hogy fogom leadminisztrálni???”

„Az utazótanárr, aki 3-4-5 intézménybe jár ki, napi több órát utazik, idén már egy fillér pótlékot sem kap ezért (pedig mennyi cipőt jár szét, mennyi táskát hord el, mennyi cipelés, mennyi ázás-fázás...), tavaly 16 ezer Ft bruttó pótlék járt érte. A bérletet nálunk annak fizetik, aki min. 3 helyre jár, de csak november 5-e óta, holott előtte már bő 2 hónapot dolgoztunk!”

Napi testnevelés:

„Nem vagyok benne biztos, hogy a baleset részhez tartozik-e, de tornaórai hanyagságként kezelendő esetünk volt a héten. A gyerekeimnek száz felülést kellett csinálniuk az előírásoknak megfelelően. A teremben egyszerre két-három osztály volt jelen, és érthető módon a kicsik kapták meg a szivacsokat a gyakorlataikhoz. Az én lányaim hatodikosok. Száz felülés a kemény fapadlón. Azt hittem, rosszul leszek, mikor délután már nagyon nyafogtak, és megnéztem a hátukat. Végig, az egész gerincük vonalán sötét zúzódásnyomok éktelenkedtek. Az egyik kislányom vékonyabb, a gerincvonala alsó részén szó szerint kifakadt a bőre, szivárgott a vére, teljesen kisebesedett. Kértem én, mégis hogy képzelem ez a kormány, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű tantermi felszerelés nélkül kényszeríti a gyerekeket az ilyen gyakorlatok elvégzésére? Szó szerint veszélyeztetik a gyerekek testi épségét, egészségét, szándékosan belekényszerítve az iskolákat abba, hogy tönkretégyék a gyerekek gerincét. Nagyon megköszönném, ha ezen adatok is napvilágra kerülnének.”

Egésznapos iskola:

„Az előbb elmentem egy általános iskola mellett, fél saroknyira egy hatodikosforma kislány jött szembe, láthatóan félelemmel a szemében. A sulis elé érve megértettem: két ember állt a kapuban, látszólag portás és takarítónő, akik azon tanakodtak, hogy a kikérő ellenére visszarángassák-e a kislányt, hisz még csak a negyedik órának van vége, és mi van, ha lóg az ötödikről.”

„Többféle megoldásról (vagyis a rendelkezés többféle értelmezéséről) hallottam: 1) Simán elengedik a gyereket szülői kérésre különösebb indok nélkül; 2) csak akkor engedik el a gyereket, ha valamilyen foglalkozásra megy. Vagyis nem érv az, hogy otthon van a szülő, majd ő foglalkozik vele... Kolléganőm (egyébiránt férjével együtt gyakorló pedagógusok) lassan teljesen kikészül. Elsős kislánya 4 után úgy jön ki az iskolából, hogy leckéje egyáltalán nincs rendben.... A gyereket beteszik hajnalban a suliba, 4-kor elhozzák, hazavergődnek és elkezdnek leckét írni! A 7 évessel! Felnőttként is sok! Arról az apróságról ne is beszéljünk, hogy ez mennyire megterhelheti a gyerek-szülő viszonyt. Szóval lecke és már csak egy erőltetett menetű vacsora, fürdés fér bele és alvás. Közben a feszült, ideges hangulat. És nem értjük, hogy miért olyanok a gyerekeink, mint amilyenek.”

„Kétnapos vidéki útról jöttem haza tegnap Ez itt a kevésbé szubjektív vetülete. Kislánynak rehabilitációs órák kellettek, olyanok, amelyeket a helyi gyógypedagógus nem tudott megadni, így egy délutánra és egy délelőttre kivontuk az iskolából, s én foglalkoztam vele. Anya kéri, hogy a délutánról is kapjon igazolást a leánya. Semmilyen kérésen nem lepődöm már meg, de az okokat szeretem tudni. A délutánról; miért is? A gyerekeknek, ha nem ebédelnek az iskolában, 13.00 és 13.45 között szabad elhagyniuk az iskola épületét. Egyébként du. 4-ig pedagógiailag „foglalkoztatva vannak”, kötelezően, ha kell, ha nem; nincs felmentés. Amit a gyerekek szeretnek, pl. zeneiskola, annak minden elemével (azaz szolfézs is), valamint amire szükségük van (ebben az esetben gyógytorna és gyógyúszás; másoknak logopédia), csak du. 4 után kezdődhet. A lecke pedig majd még azok után. Anya kérdi, miért van ez így? Akárki szülővel beszélt, senkinek nem tetszik. Nem akarják. Meséli, hogy kamaszkorában az iskola és a házuk közti tízperces utat fél-háromnegyed óra alatt, beszélgetve tették meg. De jó is volt – emlékszik vissza. Megjött a Mikulás is, azaz a tanévnyitó óta eltelt több, mint három hónap. Senkinek sem tetszik, mégis él és virul a vadrózsa hajtása.

Ez egy kisváros melletti miniváros. Ahonnan például gyógyúszásra be is kell jutni a kisvárosba (20 km), és haza már csak kellene, mert olyan későn már nincs tömegközlekedés, tehát anyagilag és időben is súlyosan érinti a szülőket.

Akiknek érdeke, erőtlenek, akiknek még érdeke, félnek - az adott településen tavaly egy elsős tanítói helyre 120 pályázó akadt.”

Óvoda:

„Unokám 3 éves, kislány. Koraszülött, császáros, 2 kg alatti születési súllyal. Sokáig járt kontrollvizsgálatra. Mamánál se pia, se cigi, se drog. Csak így alakult. Kezdődött a bölcsiben, hogy nem úgy jár, mint kéne, még mindig pelus, stb. Megoldódott. Most ment oviba. Alig két hét elteltével óvó néni kiakadt, mert "más", és vinni kell azonnal vizsgálatra. Tudniillik a kölyök le akarta rámolni a játékos polcot, rohangált és tegnap sem aludt délután. Anyuka mondta óvó néninek, hogy máris összeül a családi kupaktanács. Pszichológus barát, egyik nagy tanár, másik nagy gyógypedagógus, esetleg, ha pár hetet várnának, amíg a beilleszkedés... Mert a gyerek otthon rajzol, beszél, ha bünti van, leül és pityereg, de semmi különös. Válasz: ez nem ilyen egyszerű, ezt nem lehet kikerülni. Jó, megyünk, kérünk időpontot. Csak azt nem értem, óvó néni miért erre a pályára szánta rá magát.”

„A fiam ovijában 3 óvónői állás betöltetlen 4 hónapja, a dadusokat kényszernyugdíjazták, mire észbe kapunk, nem lesz, aki vigyázzon a kicsinyeinkre, ahogyan nem lesz védőnő és fizikatanár sem.”

Kinevezésmódosítás: "Valóban nem szerepel a kinevezésmódosításokon a tanítandó óraszám, csupán a 40 óra (ha teljes munkaidős vagy), valamint a kategóriaugrás dátuma sem. Kérdés volt, válasz nem. És igen, hatodik éve dolgozom igazgatóhelyettesként, szakvizsgám van és négy diplomám, és I/7-be sorolva jóval kevesebbet keresek, mint a tantestület egyharmada. A legszebb meg az, hogy mindenki azt hiszi, mekkora összegeket kaszálok a pótlékkal. Január óta elvették a havi 10 500 Ft-os minőségi béremet, az önkormányzat által adott határozott idejű keresetkiegészítésem, a kétszakos és további szakképesítésért járó pótlékomat, így kb. 50 000 Ft-tal kevesebb a bruttóm, mint tavaly decemberben volt. Az alapbérem viszont tényleg

emelkedett 3500 (!) ropogós magyar forinttal, tehát az esetemet a világon senki nem fogja kivizsgálni. És nem vagyok egyedül. A szívem szakad meg azokért a kollégáimért, akik több mint 30 éve dolgoznak, esetleg 10 évvel állnak a nyugdíj előtt, így „mentesülnek” a vizsgakötelezettség alól, ami a végtelen cinizmus és arrogancia nyelvén azt jelenti, hogy ha mégis vállalnák a minősítő vizsgát, nyilván nem őket fogják behívni... Ez van. Minek tanultál?! Minek dolgoztál jól?! Minek szakvizsgáztál?! Minek öregedtel meg?! Ugye, kispajtások?...”

Átsorolás:

„Ma azt olvastam az átsorolási nyomtatványon, hogy legkorábban 2014. január 1-jétől(!) kérhetem, hogy feltölthessem a portfóliós cuccot a Ped II-be átsoroláshoz. És a slusszpoén: az átsorolás legkorábbi(!) időpontja 2016. január 1. Mi van? Két évig bírálják a művemem? Visszamenőlegesen kifizetik a különbözetet?”

Központosítás:

„Ma kaptunk egy hivatalos levelet az önkormányzattól, hogy nem használhatunk semmi elektronikai eszközt az iskolában, ha nincs beírva, hogy az iskola tulajdona. Úgyhogy haza kell hozni az asztali lámpát, ami az asztalomon volt, így maximum nem fogom látni, mit írok a naplóba, de a kávéfőzőt és a saját laptopot is el kell majd dugni. (szeptember 23.)”

„Elromlott a router a tanáriban, így nincs internet-hozzáférés, sőt az egyik interaktív táblás teremben sincs emiatt. A tankerület nem engedélyezte a router kicserélését, oldja meg az igazgató máshogy! Persze így a belső hálózat sem működik, úgyhogy az igazgató nem tud dokumentumokat küldeni a tanáriban lévő gépre, és nem éri el azokat a dokumentumokat, amiket pl. a tanáriban kitöltünk neki.” (szept. 27.)

„A XIII. kerületben - és nyilván sok más helyen is - az iskolákban még most sincs elfogadott tantárgyfelosztás, nem tudni, hogy melyik osztályt ki fog tanítani. Nem lehet tudni, hogy a leadott tantárgyfelosztást elfogadják-e, vagy visszadobják, mert nem járulnak hozzá, hogy minden tanárnak 22 órája legyen, vagy megtiltják, hogy egyesek részmunkaidőben tanítsanak, vagy a nyugdíjasok nem kapnak engedélyt. A tanárok nem kapnak példányt abból a tankönyvből, amelyből tanítanak (és amelyet általában úgy rendeltek meg, hogy nem is láttak). Senkinek nem volt lehetősége arra, hogy felkészüljön - pár napja még azt sem tudhatta, hanyadik osztályt, milyen tagozatot fog tanítani (és még most se lehet biztos benne).”

Két eset a nyugati végekről „Borzalmas állapotok... Hárman felmondtak, két tartós beteg, három napközis állást nem kaptunk meg. Mind alsós hely, helyettesítünk orrba-szájba, azt sem tudom, mikor hol kell lennem, szétosztások, összevonások. A kicsi elsősök állandóan elvesznek, mert naponta 4–5 tanító néni vigyáz rájuk, nem tudják, ki után kell menniük. Nekem meg van ugyan névsorom, de arcról nem ismerem őket, nem tudom, melyik gyereket keressem a 145 elsős közül. A múltkor az egyik 2-kor elveszett, fél 4-kor találtam meg egy másik csoportban, az ottani tanítónak nem tűnt fel a 32 mellett, hogy 1-gyel több. A tanker. vez. találománya, hogy a délelőtti napközizzen is két napot, a napközis meg tanítson délelőtt 2–3 órát, plusz heti 5 órában kéttanítós módszer. A tornaterem fullon, a mindennapos tesiket délután tartjuk, ezért minden gyerek a menzán eszik. Végeláthatatlan a sor, mindenki egyszerre megy enni, a kicsik gyakran 2-kor esznek, aztán máris kezdődik a tanóra a napköziben. Egyik jobban sír, mint a másik a fáradtságtól, na meg attól, hogy nincs kihez kötődniük, annyian vigyázunk rájuk. Ráadásul a tankerületi vezető állandóan fenyegetőzik, zsarolja a dirinket. Ordított is már nem egyszer. A többi diri már megadta magát, a mienk még harcol, ezért szívatnak minket. Tegnap aláírtuk a kinevezés módosítását, de csak azért, mert megfenyegették a dirit, hogy ha nem, akkor fegyelmet kap. Hát, így állunk. Többen fontolgatjuk a felmondást. Mert harcolni már lassan nincs erőnk.” Másik eset, földrajzi hely ugyanaz, csak középiskola: a kolléga idős édesanyjának combtörése miatt Budapesten van, kéri az igazgatót/intézményvezetőt, hogy szeretné levélben megkapni az aláírandókat, az igazgató előbb engedélyt kér a tankerületi vezetőtől, hogy a papírokat levélben elküldhesse.

A Hívatlanul tiltakozó felhívásáról:

"Ez annyira nehéz. Húsz éve tanítok hősökrol, hétköznapiakról is, magam pedig nem merek azzá válni, hiába tudom, hogy utálni fogom magam érte. Szerdán mi már megtartottuk az alakuló értekezletünket, ahol felhívták a figyelmet a nyilvános politizálás veszélyeire, lásd posztolgatás, hozzászólások..."

A Hívatlanul Facebook-csoport legutóbbi rögzített posztjából:

Hívatlanul létezőnk. Létezőnk?

Ha igen, akkor változni is tudunk. Ha változunk, változtathatunk is. Nem kell elnézőnk, hogy a mi országunkban vagy bárhol a világon mások megfagyjanak vagy éhezzenek. Nemcsak az Emberi Jogok Nyilatkozata, de a magyar alaptörvény is kimondja: „Az emberi méltóság sérthetetlen” (II. cikk). Nem kell elviselnünk, hogy emberek azért bántsanak, mert mások. Tehetünk a gyerekeinkért. Figyeljünk rájuk, és biztosítsuk - ha kell, egy bármikori hatalom ellenében is - "a gyermek mindenek felett álló érdekét", hiszen erre hivatkozik a Gyermek jogairól szóló egyezmény, melyet a magyar állam 1991-ben ratifikált.

A Gyermek jogairól szóló egyezmény kimondja azt is, hogy az állam dolga „hatékonyan megvédeni” a gyermeket „minden megkülönböztetéstől”. Biztosítania kell „a jólétéhez szükséges védelmet és gondoskodást”. A 18. cikk pedig közli, „az elsődleges felelősség a szülőé”, az állam csak segít. Van mire hivatkoznunk, ha úgy gondoljuk, még jogállamban élünk és tudatos polgárok vagyunk. Mindenki ötleteire, kiállítására, tudására szükség van.

A Hívatlanul csoport alapítójának megjegyzése:

Talán magánügy, de én nem tudok ünnepelni, amíg nem ünnepelhet mindenki, és nem hiszek a negyven főre szabott egyszeri jó cselekedetben. Nem akarom szégyellni, hogy ember vagyok, hogy magyar vagyok, és másnak sem kívánhatok ennél többet az új esztendőben.

Lázár Júlia